

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2005/3965
Karar No : 2006/4773

Davacı : TMMOB Şehir Plancıları Odası
Vekilleri : 1- Av. Hatice Genç
Strazburg Cad. No:38/21 - Sıhhiye/ANKARA
2- Av. Koray Cengiz, Av. Denizler Şanlı
Cinnah Cad. No:34/7 - Çankaya/ANKARA
Davalılar : 1-TMMOB Mimarlar Odası
Konur Sokak No:4/2 - Kızılay/ANKARA
Vekili : Av. Berna Çelik - (Aynı yerde)
2-Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Atatürk Bul. No: 131 K: 9 - Bakanlıklar/ANKARA

Davanın Özeti : 02.06.2005 gün ve 25933, sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Mimarlar Odası, Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğinin 6. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "imar planlama çalışmaları, koruma amaçlı imar planları" ibarelerinin; planlama yetkisinin şehir plancılarına ait olduğu, Mimarlar Odasının düzenleme yapma yetkisinin sınırlı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : TMMOB Mimarlar Odası tarafından; mimarların, imar planlarının yapılması ve uygulanmasında yasalarla tam yetkili kılındığı, davanın reddi gerektiği savunulmuş, Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği tarafından savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi Melek ŞENDİL YAN'ın Düşüncesi : Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Hüseyin YILDIZ'ın Düşüncesi : Dava, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Mimarlar Odası, Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğinin 6. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "imar planlama çalışmaları, koruma amaçlı imar planları" ibarelerinin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasanın 124. maddesinde, kamu tüzel kişilerinin kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla Yönetmelikler çıkarabilecekleri öngörülmüştür.

3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 13. ve 39 uncu maddesine dayanılarak düzenlenen; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Mimarlar Odası serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğinin; Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesine tabi mimarlık hizmetleri-başlığını taşıyan 6. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "imar planlama

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2005/3965
Karar No : 2006/4773

çalışmaları, koruma amaçlı imar planları" ibarelerinin iptali istenmekte ise de; Mesleki uygulamalarda kamu yararını, meslek haklarını ve etiğini korumak, müelliflik haklarını gözetmek, haksız rekabeti önlemek, mesleki sorumlulukları tanımlamak ve mesleki değerlendirmeye esas sicilleri tutmak amacıyla Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Mimar Odası tarafından çıkarılan söz konusu yönetmelik kapsamında serbest mimarlık hizmetlerini üreten mimarlara tescil belgesi verilmesi, tescil belgesi verilen mimarların görev ve sorumlulukları, mesleki etkinliklerinin denetim kuralları, serbest mimarlık hizmetlerinin yapılmasında uyulacak kurallar ve uygulamaların tarifi bulunmakta olup, Yönetmelik ile mimarlara gerek imar planlama çalışmaları gerekse koruma amaçlı imar planları konusunda "plan müellifliği" yönünden yetki alanını belirleyen bir düzenlemeye yer verilmemiş olması karşısında dava konusu düzenlemede hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği görüldü:

Dava; 02.06.2005 gün ve 25833 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Mimarlar Odası, Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğinin 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "imar planlama çalışmaları, koruma amaçlı imar planları" ibarelerinin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasanın 124. maddesinde; başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabileceği kurala bağlanmıştır.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği Yasasının 2. maddesinin b bendinde; mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişimini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak için gerekli bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak birliğin kuruluş amaçları arasında sayılmış, 19. maddesinde, odaların, Yasanın 2. maddesinde belirtilen amaç için Birlik Umumi Heyetince kararlaştırılan işlerden yalnız odalarını ilgilendiren kısımları ile görevli oldukları, 39. maddesinde de, bu Yasanın hükümlerinin müteşebbis heyetlerce ihzar ve Birlik Umumi Heyetince tasvip edilecek bir talimatname ile tatbik olunacağı hükümleri yer almıştır.

3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Yasada da mühendislik ve mimarlık unvanı ve yetkisi ile çalışmak isteyenlerde aranılacak koşullar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2005/3965
Karar No : 2006/4773

3194 sayılı İmar Yasasının 38. maddesinde, halihazır harita ve imar planlarının hazırlanması ve bunların uygulanmasının fenni mesuliyetinin, uzmanlık çalışma konuları ve ilgili yasalara göre mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları tarafından üstlenileceği belirtilmiştir, anılan Yasanın 44. maddesine dayanılarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca yürürlüğe konulan "İmar Planlarının Yapımını Yüklenecek Müellif ve Müellif Kuruluşların Yeterlilik Yönetmeliği"nde, müellifler arasında mimarlara da yer verilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasasının 17. maddesinin a bendinin 8.fıkrasında da; koruma amaçlı imar planlarının, müellifi şehir plancısı olmak üzere, alanın konumu, sit statüsü ve özellikleri gözönünde bulundurularak mimar, restatör mimar, sanat tarihçisi, arkeolog, sosyolog, mühendis, peyzaj mimarı gibi meslek gruplarından bakanlıkça belirlenecek uzmanlar tarafından hazırlanacağı kurala bağlanmıştır.

3458 sayılı Yasa ve 6235 sayılı Yasanın 13. ve 39. maddelerine dayanılarak yürürlüğe giren dava konusu Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinde, mimarlık hizmetleri, uygulamaya, yapmaya, kabule ve imzaya mimarın yetkili olduğu her türlü araştırma, danışmanlık, bilirkişilik, etüt, tasarım, plan, proje, resim ve hesapların hazırlanması ve bunların uygulanması ile her türlü denetim ve kontrollük hizmetleri olarak tanımlanmıştır; 5.maddesinde de, mimarın ihtisasına, formasyonuna ve işgal konusuna göre; müellif olarak tasarlamaya, uygulamaya, kabule, imzaya yetkili ve sorumlu olduğu mimarlık hizmet alanları sayılmış; 6.maddesinde de, mimarlık hizmetleri içinde tanımlanan; mimari proje hizmetleri, rölöve, restitüsyon, restorasyon çalışmaları, imar planlama çalışmaları, koruma amaçlı imar planları, mimari mesleki kontrollük hizmetleri ve mimari fenni mesuliyet hizmetlerinin serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesine tabi mimarlık hizmetleri olduğu belirlenmiştir.

Mesleki uygulamalarda kamu yararını meslek haklarını ve etliğini korumak, müellif haklarını gözetmek, haksız rekabeti önlemek, mesleki sorumlulukları tanımlamak ve mesleki değerlendirmeye esas sicilleri tutmak amacıyla Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Mimar Odası tarafından çıkarılan dava konusu Yönetmeliğin kapsamında serbest mimarlık hizmetlerini üreten mimarlara tescil belgesi verilmesi, tescil belgesi verilen mimarların görev ve sorumlulukları, mesleki etkinliklerinin denetim kuralları, serbest mimarlık hizmetlerinin yapılmasında uyulacak kurallar ve uygulamaların tarifi yapılmıştır.

Yukarıda aktarılan yasal ve düzenleyici kurallar bir bütün olarak değerlendirildiğinde; mimarların, imar planlarının yapılması ve uygulanmasında yasalar ile yetkili kılındığı ve mimarlık mesleğinin imar planlama hizmetlerini ana faaliyet olarak disiplin içine aldığı anlaşılmaktadır. Dava konusu Yönetmelikte davacı iddialarının aksine, mimarlara gerek imar planlama çalışmaları gerekse koruma amaçlı imar planlarında "plan müellifliği" yapma konusunda yetki tanınmasını içeren, bir başka anlatımla, mimarların bu konudaki yetki alanını belirleyen açık bir düzenlemeye yer verilmediği görülmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2005/3965
Karar No : 2006/4773

Bu durumda, dava konusu Yönetmelik maddelerinde, anılan Yasal ve düzenleyici kurallara, kamu hizmeti gereklerine ve kamu yararına aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, karar verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir olunan 400.00 YTL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı TMMOB Mimarlar Odasına verilmesine 1.12.2006 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Güngör	Ayla	Yeniay	Sıddık	Atıl
DEMİRKAN	ALKIVILCIM	KAYA	YILDIZ	ÜZELGÜN

ÖY